

Sygn. akt II Ca 842/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

10 lutego 2014 roku

Sąd Okręgowy w Piotrkowie Tryb. Wydział II Cywilny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący	SSO Arkadiusz Lisiecki
Sędziowie	SSO Paweł Hochman SSR del. Mariusz Kubiczek (spr.)
Protokolant	st. sekr. sąd. Beata Gosławska

po rozpoznaniu w dniu 27 stycznia 2014 roku w Piotrkowie Trybunalskim

na rozprawie sprawy z powództwa M. W.

przeciwko (...) Spółce z o.o. w Ł.

o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego

na skutek apelacji powódki

od wyroku Sądu Rejonowego w Piotrkowie Tryb. z dnia 16 sierpnia 2013 roku, sygn. akt I C 574/13

oddala apelację.

Na oryginale właściwe podpisy

Sygn. akt II Ca 842/13

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 16 sierpnia 2013r. Sąd Rejonowy w Piotrkowie Tryb., po rozpoznaniu w dniu 13 sierpnia 2013 r. w Piotrkowie Tryb. sprawy z powództwa M. W. przeciwko (...) Spółce z o.o. w Ł. o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności;

1. oddalił powództwo;
2. ustalił, iż nieuiszczone w sprawie koszty sądowe ponosi Skarb Państwa;
3. nie obciążył powódki kosztami procesu.

Podstawę powyższego rozstrzygnięcia stanowiły przytoczone poniżej ustalenia i rozważania Sądu Rejonowego.

Wyrokiem z dnia 17.11.1999 roku Sąd Okręgowy w Częstochowie w sprawie sygn. akt I C 1118/99 zasądził od pozwanego A. W. (1) na rzecz powoda (...) S.A. w K. kwotę 18.985,82 złotych z ustawowymi odsetkami i kosztami

procesu. Z akt sprawy wynika, iż zasądzone roszczenie dotyczy umowy z dnia 1.07.1998 roku o świadczenie usług akwizycyjnych (A. W. (1) nie rozliczył się z (...) z pieniędzy pobranych od prywatnych aptek w październiku 1998 r.).

Sąd Okręgowy w Częstochowie postanowieniem z dnia 26.10.2009 roku w sprawie sygn. akt I Co 137/09 nadał klauzulę wykonalności w/w prawomocnemu wyrokowi na rzecz (...) Spółce z o.o. w Ł., a postanowieniem z dnia 8.12.2010 roku Sąd Okręgowy w Częstochowie w sprawie sygn. akt I Co 41/10 nadał klauzulę wykonalności w/w wyrokowi na rzecz (...) Spółce z o.o. w Ł. przeciwko małżonkowi dłużnika A. M. W. z ograniczeniem jej odpowiedzialności do majątku objętego wspólnością majątkową małżeńską.

W sprawie sygn. akt I Co 41/10 o nadanie klauzuli wykonalności przeciwko małżonkowi dłużnika Sąd Okręgowy w Częstochowie orzekł na postawie art. 787 k.p.c. w brzmieniu sprzed wejścia w życie ustawy z dnia 17.06.2004 r. o zmianie ustawy Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw, która to nowelizacja weszła w życie z dniem 20.01.2005 roku, albowiem roszczenie powoda powstało przed dniem 20.01.2005 roku.

M. W. w związku małżeńskim z A. W. (1) pozostaje od 1997 roku do chwili obecnej. Umów o rozdzielności majątkowej małżonkowie nie zawierali. Zamieszkują w jednym mieszkaniu. A. W. (1) pozostaje bez pracy od roku, nadużywa alkoholu. Z małżeństwa posiadają dwie córki -26-letnią K. M. oraz 22-letnią A. W. (2).

M. W. nie wie dokładnie, jak powstał dług męża. Prawdopodobnie nie rozliczył się z jakich pieniędzy.

M. W. pracuje w D. z wynagrodzeniem miesięcznym 1.680 złotych. Prowadzi gospodarstwo domowe z córką A. W. (2) - studentką.

A. W. (1), jak pamiętają jego córki, od zawsze nadużywał alkoholu, nie dawał pieniędzy na utrzymanie rodziny.

Sąd Rejonowy zważył, iż zgodnie z treścią art. 840 § 1 pkt 3 k.p.c. dłużnik może w drodze powództwa żądać pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności, jeżeli małżonek, przeciwko któremu sąd nadał klauzulę wykonalności na podstawie art. 787 k.p.c. wykaże, że egzekwowane świadczenie wierzycielowi się nie należy.

Powódka w uzasadnieniu powództwa powołała zarzut formalnej separacji z mężem, jego alkoholizm, nadużywanie przemocy, nie partycypowanie w kosztach utrzymania rodziny. Zarzuty te nie mają istotnego znaczenia w sprawie, albowiem wyłączną przesłanką pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności jest wykazanie, że egzekwowane świadczenie wierzycielowi się nie należy.

Nie znajduje zastosowania w sprawie przepis art. 41 § 3 kro w brzmieniu sprzed wejścia w życie ustawy z dnia 17.06.2004 r. o zmianie ustawy Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw (przepis przewidywał możliwość ograniczenia lub wyłączenia możliwości zaspokojenia się z majątku wspólnego przez wierzyciela, którego dłużnikiem jest tylko jeden z małżonków, jeżeli ze względu na charakter wierzytelności albo stopień przyczynienia się małżonka będącego dłużnikiem do powstania majątku wspólnego - zaspokojenie z tego majątku byłoby sprzeczne z zasadami współżycia społecznego), albowiem przepis ten pozostawał w ścisłym związku z art. 787 § 2 k.p.c. w brzmieniu sprzed wejścia w życie ustawy z dnia 17.06.2004r. o zmianie ustawy Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw i dotyczył postępowania klauzulowego.

W sprawie Sąd nie badał przesłanek nadania klauzuli wykonalności przeciwko małżonkowi dłużnika, albowiem przesłanki te stanowiły przedmiot analizy Sądu Okręgowego w Częstochowie w sprawie sygn. akt I Co 41/10. Ponadto zarzuty podniesione w w/w sprawie i prawomocnie rozstrzygnięte, a powtórzone w niniejszej sprawie, nie mogły być ponownie rozważane z uwagi na treść art. 365 § 1 k.p.c. (jak trafnie podniósł pozwany w odpowiedzi na pozew powołując na uzasadnienie swojego stanowiska argumenty przywołane przez Sąd Najwyższy w uzasadnieniu wyroku z dnia 19.02.2009 r. zapadłego w sprawie III CSK 463/08).

Zarzut powódki, iż nie wyrażała zgody na zawarcie przez męża umowy z dnia 1.07.1998 roku o świadczenie usług akwizycyjnych także nie może prowadzić do uwzględnienia powództwa, albowiem powódka nie wykazała, że zawarcie tej umowy stanowiło czynność przekraczającą zakres zwykłego zarządu wymagającą zgody drugiego małżonka w

rozumieniu przepisu art. 36 kro w brzmieniu sprzed wejścia w życie ustawy z dnia 17.06.2004 r. o zmianie ustawy Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw. Brak zgody drugiego małżonka nie powodował zresztą nieważności umowy, ale prowadził do jej bezskuteczności zawieszanej do chwili potwierdzenia albo odmowy potwierdzenia.

Z uwagi na powyższe Sąd Rejonowy orzekł jak w punkcie pierwszym wyroku.

Z uwagi na trudną sytuację rodzinną i majątkową (mąż powódki jest alkoholikiem i nie partycypuje w utrzymaniu rodziny, nie pracuje, powódka z wynagrodzeniem miesięcznym w wysokości 1.680,00 złotych sama utrzymuje dom i córkę - studentkę) Sąd nie obciążył powódki kosztami procesu w trybie art. 102 k.p.c., pomimo przegrania sprawy.

O nieuiszczonych w sprawie kosztach sądowych (opłacie od pozwu w wysokości 948 złotych, od której powódka została zwolniona pokrytej tymczasowo z zasobów Skarbu Państwa) Sąd orzekł na podstawie art. 113 ust. ustawy z dnia 28.07.2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych w zw. z art. 102 k.p.c.

Apelację od powyższego wyroku wniosła powódka zaskarżając go w całości i zarzucając mu:

- naruszenie przepisów prawa materialnego tj. art. 36 kro w brzmieniu sprzed wejścia w życie ustawy z dnia 17.06.2004 r. poprzez błędne ustalenie, iż zaciągnięcie zobowiązania przez męża powódki na kwotę 18 985,82zł nie stanowiło czynności przekraczających zakresu zwykłych czynności;

- naruszenie przepisów prawa procesowego tj. art. 233 § 1 k.p.c. przez błędne przyjęcie, iż powódka nie wykazała, że czynność dokonana przez jej męża przekroczyła zakres zwykłego zarządu wymagającego zgody współmałżonka.

W konkluzji wniosła o zmianę zaskarżonego wyroku i oddalenie powództwa oraz zasądzenie od strony pozwanej kosztów procesu według norm przepisanych.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja powódki jest nieuzasadniona a podniesione w niej zarzuty są chybione.

Rozstrzygnięcie Sądu Rejonowego zasługuje na akceptację, a zaskarżone orzeczenie odpowiada prawu materialnemu.

W pierwszej kolejności należy odnieść się do zarzutu naruszenia przez Sad I instancji przepisów postępowania, albowiem mogłoby to mieć istotny wpływ na rozstrzygnięcie o charakterze materialno- prawnym.

Sprzeczność istotnych ustaleń sądu z treścią zebranego w sprawie materiału dowodowego zachodzi wówczas, gdy powstaje dysharmonia pomiędzy materiałem zgromadzonym w sprawie, a konkluzją do jakiej dochodzi sąd na podstawie tego materiału. Sprzeczność taka występuje, gdy z treści dowodu wynika co innego niż przyjął sąd, gdy pewnego dowodu zebranego nie uwzględniono przy ocenie – wbrew obowiązkiwki oceny całokształtu okoliczności sprawy, gdy sąd przyjął pewne fakty za nie ustalone, mimo że były ku temu podstawy, gdy sąd przyjął pewne fakty za ustalone, mimo że nie zostały one w ogóle lub są niedostatecznie potwierdzone, gdy ocena materiału dowodowego koliduje z zasadami doświadczenia życiowego lub regułami logicznego wnioskowania. Tak rozumiana sprzeczność ustaleń sądu z treścią zebranego w sprawie materiału dowodowego w przedmiotowej sprawie nie występuje.

Sąd Rejonowy przeprowadził postępowanie dowodowe i w oparciu o zgromadzony materiał dowodowy ustalił w sposób prawidłowy, że powódka nie wykazała przesłanki z art. 840 § 1 pkt 3 k.p.c., a mianowicie , że egzekwowane świadczenie wierzycielowi się nie należy. Natomiast podniesiony przez powódkę zarzut faktycznej separacji z małżonkiem oraz naganne jego zachowanie, jak prawidłowo podniósł to Sąd Rejonowy w motywach zaskarżonego orzeczenia, nie miał istotnego znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy.

Badając możliwość zastosowania w przedmiotowej sprawie przepisu art. 41 § 3 kro /w brzmieniu sprzed wejścia w życie ustawy z dnia 17 czerwca 2004 roku o zmianie ustawy Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw – Dz.U. Nr 162, poz.1691/, Sąd Rejonowy nie dopatrył się zasadnej podstawy do jego stosowania. W

ścisłym związku z art. 41 § 3 kro pozostawał przepis art. 787 § 2 k.p.c., według którego w postępowaniu o nadanie tytułowi egzekucyjnemu, wydanemu przeciwko osobie pozostającej w związku małżeńskim, klauzuli wykonalności także przeciwko jej małżonkowi sąd orzekł również o ograniczeniu lub wyłączeniu możliwości zaspokojenia się z majątku wspólnego.

Jednakże ze względu na to, że zarzut stanowiący podstawę powództwa opozycyjnego powódki został już prawomocnie rozstrzygnięty, sąd orzekający w wytoczonej przez nią sprawie o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności powinien, zgodnie z art. 365 § 1 k.p.c., przyjąć, że stan prawny w zakresie objętym tym zarzutem przedstawia się tak, jak to wynika z prawomocnego postanowienia Sądu Okręgowego w Częstochowie z dnia 8 grudnia 2010 r. w sprawie sygn. akt I Co 41/10 o nadanie klauzuli wykonalności przeciwko małżonkowi dłużnika (por. orzeczenia Sądu Najwyższego z dnia 15 lutego 2007 r., II CSK 452/06, OSNC-ZD 2008, nr A, poz. 20, z dnia 9 marca 2007r., II CSK 457/06, LEX nr 339717, z dnia 15 listopada 2007 r., II CSK 347/07, LEX nr 345525 a ostatnio z dnia 19 lutego 2009 r., III CSK 463/08, LEX).

Nie ma również racji autorka apelacji kiedy zarzuca, iż Sąd I instancji wydając zaskarżony wyrok naruszył przepisy prawa materialnego, a mianowicie przepis art. 36 kro/w brzmieniu sprzed wejścia w życie ustawy z dnia 17 czerwca 2004 roku o zmianie ustawy Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw – Dz.U. Nr 162, poz.1691/, poprzez nieuwzględnienie, że powódka nie wyrażała zgody na zawarcie przez małżonka umowy o świadczenie usług akwizycyjnych.

Musi bowiem wiedzieć apelantka, że dla realizacji uprawnień przysługujących z ustawy nie wystarczy samo złożenie oświadczenia przed sądem, że nie wyrażała zgody na zawarcie przez małżonka umowy o świadczenie usług akwizycyjnych lecz koniecznym jest wystąpienie ze skonkretyzowanym i znajdującym oparcie w przepisach prawa materialnego żądaniem, czyli wytoczenie określonego powództwa, tu z art. 36 kro, w którym powódka powinna udowodnić /swoje żądanie/, że brak jej zgody powodował nieważność umowy albo jej bezskuteczność do chwili potwierdzenie przez drugiego małżonka.

Powódka przesłanki tej z przepisu art. 36 kro nie wykazała, co w konsekwencji prowadzić musiało do oddalenia jej powództwa przez Sąd I Instancji oraz oddalenia jej apelacji.

W obecnej swojej sytuacji powódka powinna podjąć akcję zmierzającą do zmiany, czy to poprzez zniesienie wspólności ustawowej, czy też występując z żądaniem ustanowienia separacji prawnej.

Z przytoczonych wyżej względów Sąd Okręgowy uznał, że zaskarżony wyrok Sądu Rejonowego odpowiada prawu, a apelacja jako pozbawiona uzasadnionych podstaw podlega na podstawie art. 385 k.p.c. oddaleniu.

Na oryginale właściwe podpisy